

Riktlinjer för direktupphandling för Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Innehåll

Inledning	2
När direktupphandling får användas	2
<i>Ramavtal saknas och beloppsgräns underskrids</i>	2
<i>Beräkning av kontraktsvärdet</i>	2
<i>Synnerliga skäl</i>	3
Samordningsansvar för direktupphandlingar	3
Direktupphandlingar under 100 000 kronor	3
Direktupphandlingar över 100 000 kronor.....	3
Seriositetsprövning.....	4
Behörighet att fatta beslut om direktupphandling.....	4
Diarieföring och arkivering	4

Inledning

I upphandlingslagstiftningen och i 4 kap. 5 § *Regler för ekonomisk förvaltning* anges att varje upphandlande myndighet ska besluta om riktlinjer för användning av direktupphandling. Varje nämnd inom Stockholms stad är en egen upphandlande myndighet och ska fastställa riktlinjer för direktupphandling.

Stadsledningskontoret utfärdar tillämpningsanvisning för direktupphandling (dnr 401-3/2018) som anger att nämndernas riktlinjer för direktupphandling ska uppfylla vissa minimikrav. Nämndens riktlinjer är i linje med dessa krav.

Direktupphandling benämns ett köp som görs från en leverantör där det inte finns ett upphandlat avtal och där värdet understiger beloppsgränsen eller där det finns synnerliga skäl. Vid direktupphandling finns inga formkrav för hur upphandlingen ska genomföras. Det finns inte heller några krav på att en direktupphandling ska annonseras men upphandlingar vars värde överstiger 100 000 kronor ska dokumenteras.

När direktupphandling får användas

Ramavtal saknas och beloppsgräns underskrids

När det inom förvaltningen uppstår ett behov av anskaffning av en viss vara, tjänst eller byggtreprenad, ska det först fastställas om det vid tillfället finns ramavtal där varan/tjänsten ingår. Om det inte finns och värdet inte överstiger beloppsgränsen om 586 907 kronor kan direktupphandling användas.

Beräkning av kontraktsvärdet

När det konstaterats att inget avtal finns ska värdet för det tänkta kontraktet beräknas. Värdet ska beräknas exklusive mervärdesskatt, men inklusive eventuella options- och förlängningsklausuler. Options- och förlängningsklausuler ska betraktas som om de kommer att utnyttjas.

Beräkningen av värdet ska också utgå från det sammanlagda värdet av förvaltningens hela uppskattade direktupphandlingar av samma slag per år. Värdet beräknas således inte per inköp eller per leverantör.

Tröskelvärden utgör beräkningsgrund för direktupphandlingsgränsen. Enligt LOU ska upphandling under tröskelvärdena enligt huvudregeln göras genom så kallad förenklad upphandling eller urvalsupphandling. Direktupphandling får användas om kontraktets värde uppgår till högst 28 procent av det tröskelvärde som anges i LOU.

När det finns ett beräknat kontraktsvärde som understiger den aktuella direktupphandlingsgränsen kan direktupphandling genomföras.

De aktuella beloppsgränserna för direktupphandling gäller till den 31 december 2019 och uppgår till 586 907 kronor.

Synnerliga skäl

Synnerliga skäl kan åberopas i undantagssituationer, exempelvis när förvaltningen får brådskande och oförutsedda behov som inte beror på förvaltningen själv, såsom exempelvis elavbrott, eldsvåda eller översvämning. Det kan även gälla när det av andra skäl är nödvändigt för att undvika skada av ekonomisk eller annan art. Ett exempel är då ett akut behov behöver lösas då staden varit tvungen att häva avtalet på grund av att en leverantör begått ett väsentligt kontraktsbrott.

Vidare kan vissa hälso-och sjukvårdstjänster samt socialtjänster medge direktupphandling på grund av synnerliga skäl. Det är främst sådana tjänster där relationen mellan vårdgivare och vård- och omsorgstagare skulle störas och vården eller omsorgen därmed försämrats eller sådana situationer där det endast finns ett möjligt vård-och boendialternativ på grund av vårdbehov eller anhöriganknytning.

Samordningsansvar för direktupphandlingar

Av de beskrivna principerna för beräkning av kontraktsvärdet följer att förvaltningen måste göra en bedömning av om kontraktsvärdet omfattar hela förvaltningens behov. Detta genomförs i två steg, först genomför berörd avdelning en bedömning för avdelningens behov därefter informeras upphandlingsstrategen som hanterar samordning för hela förvaltningen.

Direktupphandlingar under 100 000 kronor

För beslut i direktupphandlingsärenden under 100 000 kronor gäller verkställighet. Med detta menas att återrapportering till nämnden inte sker men i övrigt att affärsmässighet tillämpas så långt möjligt. Minikravet är att det finns ett giltigt anbud med ett pris på en vara/tjänst eller entreprenad som är tydligt beskriven och binder en seriositetsprövad juridisk person. Vidare skall ärendet vara dokumenterat och arkiveras av respektive handläggare och hållas tillgänglig för granskning till dess gallring sker. Framtagna mallar för direktupphandling kan användas.

Direktupphandlingar över 100 000 kronor

Enligt delegationsordningen fattas beslut i direktupphandlingsärenden över 100 000 kronor på delegation av stadsdelsnämnden.

Enligt lag gäller ”en upphandlande myndighet ska dokumentera genomförandet av en upphandling. Dokumentationen ska vara tillräcklig för att motivera myndighetens beslut under upphandlingens samtliga skeden.”

Vid direktupphandlingar överstigande 100 000 kronor gäller följande:

- Avdelningen samordnar aktuella volymer (samordningsansvar).
- Upphandlingsstrateg informeras.
- Förfrågan dokumenteras, stöddokument och bilagor kan användas.
- Förfrågan bör skickas till minst tre leverantörer, om omständigheterna inte föranleder annat.
- Inkomna anbud sammanställs och utvärderas (dokumentationsmall kan användas).
- Vinnande anbudsgivare seriositetsprövas, skriftligt avtal tecknas.
- Upphandlingsstrateg svarar för övergripande samordning.
- Upphandlingen, med alla ingående handlingar, dokumenteras, diarieförs och rapporteras till nämnd som beslut fattade på delegation.
- Direktupphandlingsbeslutet undertecknas av behörig chef och gäller som beslut enligt delegationsordningen.

Det finns framtaget stöddokument för hur direktupphandlingar dokumenteras, mallar för förfrågan samt avtalsmall som kan användas.

Seriositetsprövning

En seriositetsprövning avser att säkerställa att den tilltänkta leverantören är registrerad för inbetalning av sociala avgifter och skatter.

Behörighet att fatta beslut om direktupphandling

Av delegationsordningen framgår vilken funktion/befattning samt inom vilka beloppsnivåer nämnden delegerat till förvaltningen att fatta beslut och därefter återrapportera detta till nämnd.

Diarieföring och arkivering

Direktupphandlingar över 100 000 kronor ska diarieföras. Anbudsförfrågan ska skickas till registraturen för diarieföring och samtliga anbud ska diarieföras när de öppnats. Vinnande anbud förvaras i original hos registraturen. Övriga anbud förvaras av upphandlande chef. Avtal som upprättats diarieförs så snart det är undertecknat av samtliga parter.